

DAVID ČERNÝ

Skrytá
tajemství
Prahy

e GRADA®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

DAVID ČERNÝ SKRYTÁ TAJEMSTVÍ PRAHY

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401
jako svou 7907. publikaci

Odpovědná redaktorka Alice Zavadilová
Sazba a grafická úprava Martina Mojzesová
Jazyková korektura Martina Mojzesová
Fotografie na obálce Klára Hášová

Počet stran 128
První vydání, Praha 2021
Vytisklo TISK CENTRUM s.r.o., Moravany u Brna

© Grada Publishing, a. s., 2021
Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2021

ISBN 978-80-271-4059-6 (ePub)
ISBN 978-80-271-4058-9 (pdf)
ISBN 978-80-271-2267-7 (print)

David Černý

SKRYTÁ
tajemství
Prahy

Grada Publishing

OBSAH

Kdo si v Praze pamatuje.....	11
Sochy zblízka	14
Co se děje na střeších pražských domů?	
Pacifik	22
U Paciček, hospoda U Dvou koček. Tady se sekaly ruce	
Via Sancta.....	26
Svatá cesta z Prahy do Staré Boleslavi	
Kostel svatého Mikuláše	34
Jak se správně dívat na kostel svatého Mikuláše	
Nákolníky	36
Nákolníky neboli nárožní kameny chrání rohy domů před koly vozů	
Kalvárie.....	38
Kalvárie a svatý Kříž na Karlově mostě a příběh šidícího Žida	
Beethovenův platan	40
Pod tímto nádherným stromem si dávali milostná dostaveníčka	
Poslední žijící svědek mučednické smrti 14 františkánů	42
Františkánský tis v klášteře kostela Panny Marie Sněžné	
Památný strom na Karlově náměstí	48
Platan javorolistý	
Stromy na Petříně	50
Jaké příběhy vyprávějí stromy	
Památná lípa u Karlova mostu	56
Když mohutnou lípu vzala velká voda, Pražané plakali	

Dům U Závoje	58
Příběh velké lásky	
Kaple Božího těla na Karlově náměstí – srdce císařství	60
Magická stavba chránící říšské poklady	
Kde se na Pražském hradě chovala zvířata	64
Lví dvůr, Masarykův včelín, Jelení příkop a domek medvědáře	
Kostely Karla IV. na Novém Městě pražském	68
Novoměstský kříž je tvořen spojnicemi mezi kostely	
Krypta dobrodinců v pražské Loretě	76
Malby v kryptě jsou příručkou umění dobré smrti	
Skrytá znamení a pověsti pražského orloje	82
Tajná schránka ve figuře apoštola nevěřícího Tomáše	
Klíčník ve Staroměstské mostecké věži	88
Postavy na Staroměstské mostecké věži a klíčník na vrcholu schodiště	
Střed premonstrátského světa je v Praze	92
Nejkrásnější knihovna světa je na Strahově	
Stěhování sloupu svatého Václava	102
Velká proměna nejkrásnějšího pražského náměstí	
Tady byste tramvaj nečekali	106
Podívejte se, kudy také jezdily tramvaje	
První pražské tramvajové linky	
Kaleidoskop zajímavostí	114
Rejstřík	124

Mé milé ženě Tereze
a nejhodnějším dětem
Josefínce a Matějovi

Kdo si v Praze pamatuje

Foto: Lenka Petruželová

DAVID ČERNÝ

pochází ze staré pražské rodiny, která po staletí provozovala pekařství v Petrské čtvrti.

V současné době vede projekt Miluju Prahu, který se zabývá krásami města. David stále žije na Starém Městě, nedaleko Staroměstského náměstí.

Praha je tisícileté město, do kterého se vepisovaly miliony lidských životů v průběhu dlouhých staletí. Spousty malých lidských příběhů střídaly dějinné události, které si připomínáme po dlouhá léta. A jak ubíhají roky, zapomínáme symboly, děje, události. A přitom v době, kdy se děly, vypadaly jako to nejdůležitější na světě. Nechaly po sobě své stopy, jež můžeme spatřit, když se pozorně díváme.

Tady kousky zapomenutých kolejí, které nám prozradí, že přes Staroměstské náměstí jezdily až do roku 1960 tramvaje, kam se prodíraly uzounkými ulicemi Starého Města, aby měly na Ovocném trhu svou výhybnu.

V hospodě U Dvou koček jsou v dlaždici hned vedle výčepu dodnes stopy po úderech sekáčku běsnícího vraha, který v amoku usekal kuchaři ruce. Pamětníci hostinci od té doby neřeknou jinak než U Paciček nebo Pacifik – jakože packy-fík.

Ulice Na Můstku po staletí propojuje Staré a Nové Město pražské. Z ohromného Koňského trhu, velkého náměstí Nového Města, ústí uzoučká ulička, která zavede poutníka na náměstí Staroměstské.

Nebo jakoby náhodně rozházené kapličky mezi Starou Boleslaví a Prahou. Ve skutečnosti má jejich rozmístění řád, protože označují starodávnou cestu, po níž jel naposledy za svého života kníže Václav z Prahy za svým bratrem Boleslavem, který ho nechal zavraždit na konci hodokvasu před boleslavským kostelem svatého Kosmy a Damiána. Ale jde vlastně i o cestu, po níž zástupy vezly tělo mrtvého knížete zpátky do Prahy. Dnes jsou kapličky věrně strážící tuto nejslavnější cestu českých dějin často zapomenuty a málokdo zná jejich pravý význam – jedna stojí na parkovišti, druhá uprostřed polí a další se tváří jako zastávka autobusu. Teprve když si je na mapě nebo vlastní chůzí propojíte, objevíte Via Sancta – Svatou cestu svatováclavskou i mariánskou.

A pak jsou v Praze ještě svědci velkých historických událostí, kteří s námi stále žijí, ale zarytě mlčí. O věcech minulých nevyprávějí, ale vědí své. Jsou to starobylé pražské stromy. Tis, který roste od roku 1601 v rajské zahradě františkánského kláštera při kostele Panny Marie Sněžné, byl jako batole svědkem strašné vraždy 14 mnichů. Hrušeň na Petříně, kterou obdivoval už Jan Neruda, nebo ohromný platan javorolistý řečený Majordomus, který hlídá vstup do Kinského zahrady.

Stačí si jen představit kapli Božího Těla, která stávala po staletí uprostřed Karlova náměstí, abychom pochopili, proč Karel IV. nechal založit největší náměstí Evropy své doby, kam se vměstnalo na 30 tisíc lidí a které je svou rozlohou skoro dvakrát tak velké jako další obrovské středověké pražské prostranství – Václavské náměstí.

Zvu vás, milá čtenářko a ctěný čtenáři, na cestu, při níž poznáme SKRYTÁ TAJEMSTVÍ PRAHY.

David Černý

Foto: David Černý

Sochy zblízka

Co se děje
na střechách
pražských domů?

Když se procházíte po Praze, zpravidla pozorujete jen parter - tedy to, co vidíte do výše očí: obchody, nároží, chodníky, přechody přes ulici. A přitom v horních patrech se odehrává tolik překvapivých věcí! Když zvednete oči, uvidíte hasiče, který na střeše domu na Staroměstském náměstí zachraňuje ženu z ohně, spatříte svatého Jiří, jak zabíjí draka, na paláci Adria uvidíte Merkura, Peruna, Demeter a Parku - jen pozvedněte své oči, jak to udělal fotograf Amos Chapple. Stojí to za to.

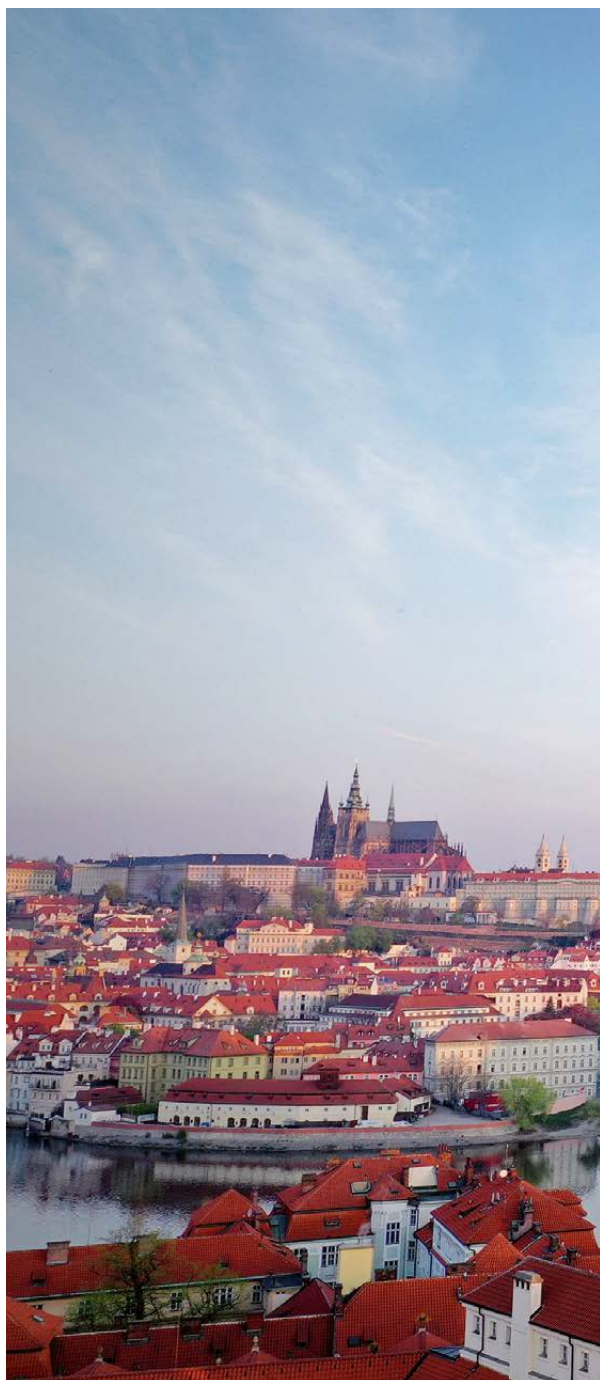

Foto v této kapitole: Amos Chapple

Socha bájného Atlase nesoucího na ramenu tíži světa na vrcholu Astronomické věže Klementina, kde se počasí zapisuje už od roku 1775. Sochu vytvořil Matyáš Bernard Braun (1684–1738), který má několik soch také na pražském Karlově mostě.